



ЦЕНТЪР ЗА  
ИЗСЛЕДВАНЕ НА  
ДЕМОКРАЦИЯТА



# Медийното отразяване по наказателни дела в съдебната практика на Европейския съд по правата на човека.



24.03.2022г.

# Съдържание

- Въведение
- Обхват и приложно поле
- Връзката с чл.10 от Конвенцията
- Преглед на съдебната практика
- Враждебни кампании в пресата
- Дискусия

“

***“Всяко лице, обвинено в извършване на престъпление, се смята за невинно до доказване на вината му в съответствие със закона.”***

”

## Приложно поле

- Понятието „наказателно обвинение“
- Производството в неговата цялост
- Паралелни производства
- Последващи производства



# Какво е наказателно обвинение според Съда?

## Наказателно

1. Класификация на деянието в националното законодателство
2. Характер на престъплението
3. Тежест на наказанието

*Engel and Others v. the Netherlands (§§ 82-83)*



## Обвинение

- „официалното уведомление на дадено лице от компетентния орган, изразяващо се в твърдение, че то е извършило престъпление“ или неговото положение сериозно е засегнато от действията на властите
- Арестуван заподозрян, разпитан за участието му в деяния съставляващи престъпления, свидетел, обвиняем

## Приложно поле

- Тежестта на доказване (Telfner v. Austria, § 15)
- Правни презумпции за факти и права (Salabiaku v. France, § 28; Radio France and Others v. France, § 24)
- Привилегия срещу самоинкриминиране (Saunders v. the United Kingdom, § 68)
- Оповестяване на данни на досъдебното производство (G.C.P. v. Romania, § 46)
- Преждевременни изказвания от държавни органи (Allenet de Ribemont, §§ 35–36, Nest'dk v. Slovakia, § 88)
- Ако мотивите отразяват мнението, че обвиняемият всъщност е виновен (Cleve v. Germany, § 41).
- Липса на наказателно обвинение – не се прилага
- Твърдения за характера и поведението на обвиняемия като част от процеса довел до осъждането не представляват нарушение – не се прилага, освен , ако не са довели до повдигане на ново обвинение (Bikas v. Germany, § 57; Böhmer v. Germany, § 55)

## Паралелни производства

- ⚖️ Паралелни производства, в които жалбоподателят не е обвиняем, но са свързани с текущото производство;
- ⚖️ Паралелни наказателни производства срещу жалбоподателя;
- ⚖️ Отмяна на решение за замяна на наказанието „лишаване от свобода с пробация“ поради текущо досъдебно производство (El Kaada v. Germany, § 37);
- ⚖️ Дисциплинарни производства - (Kemal Coşkun v. Turkey, § 44; вж. и Istrate v. Romania,\* §§ 63-66);

## Последващи производства

- ⚖️ В случаи, когато жалбоподателят е оправдан, но се третира като виновен;
- ⚖️ Репутацията на лицето (Allen v. the United Kingdom [GC], § 94);
- ⚖️ Връзката между двете производства (Allen v. the United Kingdom [GC], § 104; see also Martínez Agirre and Others v. Spain (dec.), §§ 46-52);

## Връзката с чл.10 от ЕКПЧ

- ⚖️ Баланс между чл.6 и чл.10;
- ⚖️ Държавните власти следва да са дискретни и предпазливи, когато информират обществеността (Fatullayev v. Azerbaijan, § 159; Allenet de Ribemont v. France, § 38;
- ⚖️ Garycki v. Poland, No. 14348/02, 6 February 2007, § 69;
- ⚖️ Адресати на чл.6 пар.2 не са частноправни субекти;





## Съдебна практика – същински преглед



“

*“Публичните изявления се смятат за израз на предубеждения по смисъла на чл. 6(2), когато са в състояние да повлияят на обществените представи относно вината на заподозрения или обвиняемия или на преценката на фактите от страна на компетентния съдебен орган.”*

”

## В какво качество лицето прави изявлението ?

Allenet de Ribemont v. France, No. 15175/89, 7 August 1996, § 41; Daktaras v. Lithuania, §§ 41–43; Петьо Петков срещу България, § 91, Butkevičius v. Lithuania, § 49. Kouzmin v. Russia,, §§ 59–69.

## Какви изразни средства използва?

Daktaras v. Lithuania, § 41; Böhmer v. Germany, §§ 54 and 56, Nešták v. Slovakia, §§ 88 and 89; Butkevičius v. Lithuania, § 50. Adolf v. Austria, §§ 36–41. Marziano v. Italy, § 31; Гуцанови срещу България, § 192; Peša v. Croatia, § 147.

## В какъв момент е направено изявлението?

Butkevičius v. Lithuania, §51; Peša v. Croatia, § 143 Konstas v. Greece, §§ 34–37.

## Цялостен контекст

Allen v. the United Kingdom, Daktaras v. Lithuania; Mustafa Kamal Mustafa (Abu Hamza) (No. 1), § 41 Европейски съд по правата на човека, Гуцанови срещу България, жалба, §§ 199, Karadağ v. Turkey,, §§ 60–65.



## Враждебни кампании в пресата



## Враждебни кампании в пресата

- Изявления, които дословно възпроизвеждат или пряко цитират официална информация;
- Не се отнася до частноправни субекти или представители на пресата;
- Не е важно субективното усещане на жалбоподателя, а дали опасенията му са обективно оправдани (Włoch v. Poland, No. 27785/95, 19 October 2000);

*“ Злонамерената кампания в пресата обаче може да навреди на справедливия съдебен процес, въздействайки върху общественото мнение, като така накърнява презумпцията за невинност”*

✦ Axel Springer SE and RTL Television GmbH v. Germany, § 40



## СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА НА СЪДА ПО ДЕЛА, ВКЛЮЧВАЩИ ПРЕЗУМПЦИЯТА ЗА НЕВИНОВНОСТ И РОЛЯТА НА МЕДИИТЕ

### НАРУШЕНИЕ

- Министърът на вътрешните работи и двама ръководни полицейски служители заявяват в предавана по телевизията пресконференция, че жалбоподателят е бил „подбудител“ на убийство (Алне дьо Рибмон).
- Непосредствено след ареста на жалбоподателя, който е депутат, говорителят на парламента публично заявява, че „взелият подкуп“ е задържан (Буткевичюс).
- Добре известен бивш генерал, който се кандидатира на избори по времето на публикуване на материала, прави публични изявления – обвързващ характер на доктрината за презумпцията за невиновност за квазипубличните личности (Кузмин).
- Съдия прави публични изявления, в които дава оценка на качествата на защитата и изхода от наказателното дело (Лавенц).

### ЛИПСА НА НАРУШЕНИЕ

- Думите „доказана вина“ са използвани от прокурор в отговор на възражението на жалбоподателя по време на процедурно решение относно събраните при разследването доказателства, за да подкрепят личната увереност на прокурора, че производството трябва да премине към съдебната фаза, а не да бъде прекратено (Дактарас).
- Жалбоподателят губи статута си на жертва на нарушение на ЕКПЧ, след като сезира Съда заради изявление на министър-председателя по време на пресконференция, че е виновен, но преди това Конституционния съд е приел, че презумпцията за невиновност е нарушена и решението му е сведено до знанието на съда в родината му (Ариго и Вела).
- Арестът на жалбоподателя е заснет с камера от журналисти от частен телевизионен канал, което не е в нарушение на чл. 6, нито се равнява на „злонамерена медийна кампания“, особено в отсъствието на каквото и да е доказателство, че заснемането е било побудено от властите (Нацвишвили и Тогонидзе).



ЦЕНТЪР ЗА  
ИЗСЛЕДВАНЕ НА  
ДЕМОКРАЦИЯТА



**Благодаря за вниманието!**



Това събитие е финансирано по програма „Правосъдие“ (2014-2020) на Европейския съюз.